

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2013/204

ZAKLJUČNO POROČILO RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem projektu

Šifra projekta	J6-2135
Naslov projekta	GEOGRAFIJA ČLOVEŠKIH VIROV SLOVENIJE (Geografija ustvarjalnosti)
Vodja projekta	7114 Marjan Ravbar
Tip projekta	J Temeljni projekt
Obseg raziskovalnih ur	5310
Cenovni razred	A
Trajanje projekta	05.2009 - 04.2012
Nosilna raziskovalna organizacija	618 Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti
Raziskovalne organizacije - soizvajalke	
Raziskovalno področje po šifrantu ARRS	6 HUMANISTIKA 6.12 Geografija 6.12.02 Družbena geografija
Družbeno-ekonomski cilj	13.06 Humanistične vede - RiR financiran iz drugih virov (ne iz SUF)

2. Raziskovalno področje po šifrantu FOS¹

Šifra	5.07
- Veda	5 Družbene vede
- Področje	5.07 Ekonomska in družbena geografija

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

3. Povzetek raziskovalnega projekta²

SLO

Raziskave o družbi znanja, regionalnih inovacijskih sistemih in njihovem prispevku h gospodarski rasti so v znanstveni literaturi že uveljavljene. Pričujoči projekt temelji na geografski analizi povezanosti med tehnološkim razvojem, faktorji konkurenčnosti in gospodarskimi učinki. Izhaja iz podmene, da gospodarska učinkovitost v pokrajini izhaja iz kakovosti človeškega kapitala, kjer so inovacije predpogoj za družbeni

napredek, konkurenčnost in razvojni uspeh. V ospredju raziskovalnih zanimanj je geografska razporeditev razvojnih generatorjev, ki so pogosto razlog regionalnih disparitet. Ustvarjalne socialne skupine imajo nedvoumen učinek na regionalni razvoj. V projektu analiziramo tudi prostorsko razprostranjenost družbe znanja na podlagi socialno-ekonomskih in razvojnih kazalnikov v Sloveniji. Ključna ugotovitev je, da so ta območja neenakomerno razporejena. Z največjimi deleži izstopajo predvsem zaposlitvena središča nacionalnega pomena in okoliške obmestne občine v nastajajočih se mestnih regijah. Območja z velikim deležem ustvarjalnih poklicev so bolj inovativna, njihov ekonomski in družbeni razvoj pa je uspešnejši.

ANG

Studies on the knowledge society and regional innovation systems and their contribution to economic growth are already well established in research literature. This project is based on a geographical analysis of connections between technological knowledge, competitiveness factors, and economic effects. It proceeds from the hypothesis that economic effectiveness in a region originates from the quality of human capital, in which innovations are the precondition for social progress, competitiveness, and developmental success. Research focuses on the geographical distribution of developmental generators, which often cause regional disparities. Creative social groups have a clear effect on regional development. This project analyzes the spatial expansion of the knowledge society based on socioeconomic and development indicators in Slovenia. The key finding is that these areas are unevenly distributed. The high share of employment centers of national importance and neighboring peri-urban municipalities in emerging urban regions stands out in particular. Areas with a high percentage of creative professions are more innovative and their economic and social development is more successful.

4. Poročilo o realizaciji predloženega programa dela na raziskovalnem projektu³

Poleg surovin, dela in kapitala so znanje in informacije četrti dejavnik gospodarskega napredka, ki na prelomu 20. v 21. stoletje postaja ključnega pomena. Nova znanja, ki se izražajo bodisi z novimi proizvodi bodisi kot iznajdbe, ter tehnološki in organizacijski pristopi prispevajo tudi k nastanku »novih« družbenih in regionalnih neenakosti. Nove oblike znanj namreč ne nastopajo povsod, istočasno in enakomerno, marveč pronicajo zgolj iz določenih inovacijskih središč, kar na mnogih območjih zastruje njihov izhodiščni položaj.

V sodobnosti se čedalje pogosteje razglablja o različnih oblikah družbene učinkovitosti. Klasične raziskave, ki so doslej opozarjale na pomen razvojnih dejavnikov v pokrajinski podobi ter prikazovale gospodarsko sestavo, prometno povezanost, energetsko, komunalno in komunikacijsko infrastrukturo ter opremljenost s socialnimi, izobraževalnimi in storitvenimi dejavnostmi, izgublajo pomen. V ospredje stopajo zlasti raziskave, ki poskušajo preučiti povezanost med temeljnimi prvinami družbene (ne)uspešnosti. Mednje v zadnjem obdobju spadajo zlasti raziskave o funkcionalni povezanosti gospodarske strukture s pokrajinskimi značilnostmi (naravnimi viri), sodobno komunikacijsko opremljenostjo, izobrazbeno ravno prebivalstva, obsegom in razvojem stopnje družbenogospodarske in politične odprtosti (strpnosti) v družbi ter raziskave o inovacijskih lastnostih družbe, kot ključnih razvojnih dejavnikov izboljšanja življenjske ravni prebivalstva na geografsko zaključenih območjih (Florida 2004). Zlasti pomembne so raziskave o pomenu in vplivu visoko produktivnih dejavnosti (angleško *venture capital*), ki zahtevajo nove tehnološke in organizacijske prijeme. Le-ti pa so praviloma povezani s spremenjenimi potrebami na trgu delovne sile, ki jih navadno enačijo z novim znanjem.

Znanje je bilo veskozi pomembno razvojno gibalno v družbi in še posebej na tistih geografsko zaokroženih območjih, ki so izpolnjevala zgornja merila. Praviloma se to dogaja na vplivnih območjih velike koncentracije prebivalstva, torej v mestnih regijah. Te s tem odločilno prispevajo k preobrazbi gospodarskih struktur v funkcijsko zaokroženih regijah. Takšne spremembe posledično vplivajo zlasti na socialno-ekonomsko preobrazbo (aktivnega) prebivalstva in na prostorske strukture v pokrajini, predvsem v urbanih vozliščih, kjer se v sodobnosti sproža kopičenje znanja, pa tudi na mrežno povezovanje območij na regionalni in/ali tudi globalni ravni. Uporaba znanja s tem nima le daljnosežnih posledic na spremembe v proizvodnih procesih in preobrazbo odnosov pri organizaciji in razporeditvi proizvodnje, temveč posledično vpliva tudi na stopnjo razvitosti družbene blaginje v pokrajini. Različne družbenogospodarske in naravogeografske razmere so torej pogosto razlog regionalnih disparitet, ki jih mozaično sestavljajo posamezna pokrajinska območja z različno stopnjo razvitosti in hitrosti preobrazbe strukturnih ter socialnogeografskih sprememb v določenih slovenskih pokrajinah (Ravbar 1999).

Geografska analiza ne temelji na klasičnih ekonomskogeografskih analitskih kazalnikih, kot so na primer bruto dohodek na prebivalca, branžna struktura aktivnega prebivalstva ali stopnja zaposlenosti, ampak na novih izhodiščih, ki so se v nekaterih visoko razvitih industrijskih deželah izkazale kot preizkušeno merilo za preučevanje inovacijske uspešnosti gospodarskega razvoja. Številne empirične raziskave so dokazale, da uspevajo predvsem »ustvarjalne« družbe, ki že prisotnemu znanju omogočajo izdelavo kar najboljših, najhitrejših in najdonosnejših proizvodov v kombinaciji s storitvenimi in informacijskimi dejavnostmi. V pričujoči knjigi na podlagi izbranih kazalnikov, ki izhajajo iz medsebojno povezanih razsežnosti družbenega razvoja, analiziramo prostorsko razprostranjenost, učinkovitost ter prednosti in slabosti posameznih geografskih območij v Sloveniji. Pozornost namenjamo še temeljnim značilnostim gospodarske

in socialnogeografske družbene preobrazbe, ki jo narekuje ustvarjalno okolje kot poglavito gibalno sodobnega družbenega napredka. Podčrtujemo še poglavite značilnosti in razvojno spreminjanje ekonomskogeografskih pojavov znotraj njihovih produkcijskih sistemov. Na razumljiv način smo želeli ovrednotiti inovacijsko moč in učinkovitost družbe na lokalni in regionalni ravni ter njuno primerljivost. Osredotočamo se zlasti na sodobne spremembe v urbanem sistemu ter na krepitev in medsebojno povezanost lokalnega (regionalnega) gospodarstva. Opozarjamo na pomen in strukturo razvojnih dejavnikov, ki sodelujejo pri specializaciji, medsebojnem prepletanju oziroma pri oblikovanju »mozaika« (lokalnih) produkcijskih sistemov. Poleg tega razpravljamo o izboljšanjem razumevanju dejstva, da ima lahko na spremenjeno dinamiko v lokalnih produkcijskih sistemih pomemben učinek povečana vloga ustvarjalnega okolja. Za izpolnitev tega cilja smo se osredotočili na izbor javno dostopnih statistično primerljivih kazalnikov, ki neposredno ali posredno vplivajo na inovativne zmogljivosti družbe; podrobneje jih predstavljamo v nadaljevanju.

Teoretske podlage in ključni pojmi

Družboslovne znanosti so za razumevanje medsebojne povezanosti družbe znanja in stopnje regionalne uspešnosti razvile veliko teorij. Temeljijo zlasti na preučevanju vplivov stopnje izobraženosti (v pomenu ustvarjalnosti) na prvine tehnološkega napredka. Gospodarskega napredka nič več ne določata le delo in kapital, pač pa je v visoko razvitih družbah odločilna gonilna sila gospodarske rasti ustvarjalnost. Znanje tudi ni identično z ustvarjalnostjo. Po mnenju Floride (2002) so ustvarjalni poklici potencial, ki ga sestavlja celokupna populacija določenega naroda, ki s svojo poklicno sestavo prispeva k razvoju. Z ustvarjalnostjo je tesno povezana še strpnost med socialnimi skupinami, ki prav tako sproža naložbene aktivnosti in s tem spodbuja gospodarski napredek. Podlaga za razvoj pa so inovacije in interaktivni proces institucionalizirane državne ureditve ter na tej podlagi družbena organiziranost.

Pojem »družba znanja« se je kot družbenogospodarska razvojna zamisel začel uveljavljati že pri avstrijsko-ameriškem teoretiku menedžmenta Petru Ferdinandu Druckerju (1909–2005), kar še zlasti velja za njegovo delo *Technology, Management and Society* (1970). Po prvotnem razumevanju je pomenila gospodarsko ureditev, kjer znanje v primerjavi s surovinami, kapitalom, infrastrukturno opremljenostjo, delom in bližino potrošnje, torej preskrbovalnih in oskrbnih funkcij, dobiva vse pomembnejšo vlogo, njegovi učinki v družbenem razvoju pa imajo sicer ugodne vplive na gospodarsko rast, a povzročajo tudi socialno diferenciacijo. To je bilo tudi obdobje, ko je v razvitih deželah prišlo do močnega porasta državnih in tudi zasebnih aktivnosti, zlasti v storitvenih dejavnostih, ter hkrati do naglega izboljšanja kakovosti izobrazbene ravni, posebej na akademski stopnji.

Teorijo o vzročni povezanosti med družbenim napredkom, količino nakopičenega znanja in tehnološkim razvojem v sodobnih družbah potrjujejo številni praktični dokazi. V družbi, ki želi ljudem zagotoviti čim večje blagostanje, se delež ustvarjenega dohodka na podlagi surovin in masovne proizvodnje zmanjšuje na račun povečevanja dohodka na podlagi »know how-a« in intelektualnih dejavnosti. Izobrazba in izobrazenci so postali najpomembnejši kapital visoko razvitih družb, katerih cilj je zagotavljanje kakovostnega življenja ob čim manjši porabi (naravnih) virov.

Različna poimenovanja za stanje, kjer znanje v družbenem napredku prevzema vodilno vlogo, je v osemdesetih letih 20. stoletja vpeljala skupina frankofonskih raziskovalcev *Groupe de Recherche Européenne sur les Milieux Innovateurs* (GREMI), ki je s teoretskega vidika veliko prispevala k uveljavitvi pojma ustvarjalno okolje (Aydalot 1986).

Pojem družba znanja je v zadnjih desetletjih prejšnjega stoletja sovpadal z drugimi pojmovanji sodobnih družbenih dogajanj. Pogosto ga spremljajo blizupomenke, na primer ekonomija znanja (*knowledge economy*) in na znanju temelječe gospodarstvo (*knowledge based economy*), ki jima je lastno hitro razvojno spreminjanje družbenogospodarskih razmer na podlagi strukturnih sprememb. Za družbo znanja se uporabljajo še nekateri sorodni izrazi, kakršna sta »učee se regije« (Fromhold-Eisebith 1995, 1999, 2004) in »ustvarjalno okolje« (Aydalot 1986; Campagni 1991; Maillat, Quévit in Senn 1993). Povezani so z raziskavami o vplivih »postindustrijskega« oziroma »postfordističnega« načina proizvodnje na družbo. Spodbujajo jih zlasti analize o inovativnem regionalnem razvoju kot prispodobi za sposobnost uspešnega prenosa novih znanj v prakso ter intenzivno povezovanje znanstvenotehnoloških centrov z gospodarskimi omrežji in združenji.

V devetdesetih letih prejšnjega stoletja so družbo znanja pričeli istovetiti tudi s pojmom »informacijske družbe« (Maillat, Quévit in Senn 1993; Fromhold-Eisebith 2004). Raziskave so se osredotočile na široko prežemanje dela z računalniki in njihovega omrežja (internet), ki je s hitrim pretokom informacij (tehnološki transfer) omogočilo hitrejše medsebojno povezovanje gospodarstva, s čimer so se pojavile nove oblike inovacijskih in povezovalnih procesov (mreženje). Pomen znanja se je povečal zlasti na področju komunikacijskih dejavnosti in njihovih organizacijskih sestavin, kot je na primer upravljanje z znanjem. Vse to je vplivalo na spremenjen način življenja. Spremenili so se standardi kakovosti življenja, na primer na področjih ponudbe in opremljenosti s kulturnimi institucijami, različnih socialnih aktivnosti in potencialov za rekreacijo ter prosti čas in podobno. Povečala se je zlasti stopnja mobilnosti prebivalstva in to tako na globalni kot intraregionalni ravni.

Raziskave o družbi znanja in ustvarjalnosti se v različnih družboslovnih znanstvenih disciplinah, ki se ukvarjajo s to problematiko, medsebojno dopolnjujejo:

- Sociologija prednostno preučuje nastanek, širjenje in izrabo znanja v institucionalnem kontekstu.

Teoretske podlage izhajajo iz Freemanovih (1987, 2005) opredelitev inovacijskih sistemov mrežnega

povezovanja gospodarskih združenj ter institucij v javnem in zasebnem sektorju, katerega aktivnosti so sprožile interakcije na področju novih tehnologij, njihov geografski odsev pa je osredotočanje teh aktivnosti zlasti na mestnih območjih z ugodnimi lokacijskimi razmerami ob hkratnem razprševanju znotraj vplivnih območij mestnih regij.

- Ekonomska spoznanja izhajajo iz neoklasične teorije rasti, ki jo pospešuje povezanost izobraževalnega sistema, inovacij in produktivnosti. Temelji na tehničnem napredku ter stimulativnem političnem in duhovnem ozračju (Schumpeter 1934; Keynes 1936; Solow 1956 in 1957; Swan 1956). Poznejše raziskave temeljijo še na tehnološkem napredku, temelječem na inovacijah, raziskovanju in akumulaciji človeškega kapitala kot izvoru rasti. Povezanost novih znanj s podjetništvom rojeva komercializacijo novih idej, ki so gonilna sila gospodarskega napredka in s tem regionalnega razvoja (glej na primer Schumpeter 1912 in Feldman 2000).

- Povečuje se tudi pomen teoretskih in empiričnih raziskav geografije človeških virov (Läpple 2001). Skupno jim je, da uveljavljanje znanja tolmačijo s prostorsko razporeditvijo njihovih nosilcev. Izhajajo tudi iz teze, da globalizacija omogoča mreženje proizvodnje, ki je vse manj odvisna od regionalne vpetosti v zaključenih geografskih okoljih. Povezovanje v različne nadnacionalne institucije ima pomembne učinke na prostorske strukture zlasti v lokalnih okoljih. Pri tem ima izgrajevanje omrežja prometnih koridorjev daljnosežne posledice za razvoj mest kot razvojnih generatorjev. Omogoča širitev njihovih privlačnostih zaledij, s čimer je povezana naraščajoča mobilnost prebivalstva. Vidni učinek je v oblikovanju mestnih regij in njihovih vplivnih območij, ki postajajo poligon prestrukturiranja družbenih procesov. Z mestnimi regijami se oblikujejo nove možnosti za mrežno povezovanje in skrb za pospeševanje ugodnega gospodarskega vzdušja za človeški in socialni kapital, zlasti s ponudbo privlačnih lokacij za naseljevanje ter širjenje ponudbe materialne in nematerialne infrastrukture. Tako ima kopičenje znanja vzajemne in obojestranske učinke na oblikovanje mestnih regij in preobrazbo v gospodarskih aktivnostih. V teh razmerah so se mesta kot razvojni generatorji prisiljena prilagajati spremenjenim silnicam, ki spodbujajo tekmovalnost in s tem konkurenčnost.

5. Ocena stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem projektu in zastavljenih raziskovalnih ciljev⁴

Metodologija dela: Za proučevanje geografske razprostranjenosti ustvarjalnosti je posebej pomembna izbira in oblikovanje kazalnikov, ki določajo ustvarjalnost. Pri ugotavljanju človeškega potenciala naletimo na zadrege. Ključni problem je pomanjkanje nekaterih podatkov, na podlagi katerih je kakovost človeških virov moč sistematično ovrednotiti. Boljše je stanje na področju izobrazbene ravni, kjer razpolagamo s popisnimi podatki končani stopnji izobrazbe, pa tudi o številu vpisanih študentov. Popisni podatki postrežejo tudi z informacijami o drugih, neformalnih programih izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja. Poglavitna značilnost izobrazbene sestave je, da prikazuje trenutni presek ravni prebivalstva, čigar proces je odraz dolgotrajnega življenjskega cikla.

Za potrebe pričujočega projekta smo uporabili več baz: poleg popisnih podatkov še baze o delovno aktivnem prebivalstvu po enotah področnih skupin poklicev, stopnji šolske izobrazbe in občini dela in kraju bivanja v različnih časovnih obdobjih, ki temelji na mednarodno primerljivi standardni klasifikaciji poklicev ISCO 88 (International Standard Classification of Occupations) ter baze raziskovalcev in RO na podlagi ARRS (oz. IZUMa). Ob tem smo uporabili še nekatere druge kazalnike, ki podpirajo razsežnostidružbe znanjanpr. tehnično-tehnološki: kot so kazalniki števila patentov, znanstvene objave, dostopnost do IKT, naložbe, št. raziskovalcev, itd.

Jedro raziskave je bilo namenjeno pripravi različnih primerjalnih tipologij, temeljijo na primerjalni analizi uporabljenih kazalnikov. Npr: delež prebivalstva z visokošolsko izobrazbo, delež visoko ustvarjalnih poklicev med zaposlenimi (temelječ na metodologiji R. Floride), količnik javne koristi (public provision index), (kot indeks nadarjenosti), delež sredstev za raziskave in razvoj v BDP, število patentnih prijav/preb, ... (kot tehnološki indeks), delež umetnikov/št. preb, delež v tujini rojenega preb, delež kutlurnih možnosti/priložnosti (cultural opportunity index) (kot index tolerantnosti). Naštete primerjave so aproksimativne in jih nameravamo tokom raziskave prilagajati raziskovalnim potrebam.

Na tej podlagi smo oblikovali tipologijo ustvarjalnih poklicev in jih v medsebojni soodvisnosti vrednotili, npr tudi z rastjo števila prebivalcev, ki je kazalec privlačnosti območja (Naraščanje števila prebivalstva je običajno kazalnik blaginje, upadanje pa znak slabšanja razmer), vključujoč mednarodno primerljivost. Pri analizi nameravamo uporabiti različne statistične metode: npr. računanje korelacij, multiple korelacije za ugotavljanje povezanosti več dejavnikov. Poseben poudarek je bil namenjen oblikovanju različnih lokacijskih koeficientov, ki so nam bili kot pomoč pri pripravi serije kartografskih primerjav z relevantnimi socialno-ekonomskimi kazalniki po prostorskih enotah. Raziskava je temeljila še na primerjavi med urbanimi in podeželskimi območji infunksijskimi zaledji mestnih regij.

6.Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega projekta oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine⁵

jih ni bilo

7.Najpomembnejši znanstveni rezultati projektne skupine⁶

Znanstveni dosežek			
1.	COBISS ID	33382189	Vir: vpis v poročilo
	Naslov	SLO	Ustvarjalne socialne skupine v Sloveniji : prispevek h geografskemu proučevanju človeških virov.
		ANG	Creative social groups in Slovenia: contribution to geographic studying of human resources
	Opis	SLO	Analize regionalnih inovacijskih sistemov in njihovega prispevka h gospodarski rasti so v znanstveni literaturi že dobro uveljavljene. Ustvarjalne socialne skupine imajo nedvoumen učinek na regionalni razvoj. V prispevku analiziramo prostorsko razprostranjenost ustvarjalnih poklicev v Sloveniji. Ključna ugotovitev je, da so ustvarjalni poklici neenakomerno razporejeni. Z naj višjimi deleži posebej izstopajo zaposlitvena središča nacionalnega pomena in okoliške obmestne občine v nastajajočih se mestnih regijah. Območja z visokim deležem ustvarjalnih poklicev so bolj inovativna in njihov ekonomski in družbeni razvoj je uspešnejši.
		ANG	The article analyzes the spatial dispersion of creative occupations in various municipalities in Slovenia. The main conclusion, which can be drawn from the article, is the very uneven distribution of creative occupations, which are most dominant in national employment centres and suburban areas of city regions. Creative social groups undoubtedly represent a strong impact on the regional development, which is seen through GDP per capita. The areas with higher levels of creative occupations are more innovative and their social and economic development more dynamic. The analyses also show a positive correlation between the share of employed people in creative occupations and innovativeness based on the average number of patents per capita.
	Objavljeno v	Geografski inštitut Antona Melika, ZRC SAZU; Slovenska akademija znanosti in umetnosti; Acta geographica Slovenica; 2011; Letn. 51, št. 2; str. 293-318; Impact Factor: 1.333; Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 1.77; WoS: KV; Avtorji / Authors: Ravbar Marjan	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	

8.Najpomembnejši družbeno-ekonomski rezultati projektne skupine⁷

Družbeno-ekonomski dosežek			
1.	COBISS ID	261983488	Vir: vpis v poročilo
	Naslov	SLO	Geografski pogledi na družbo znanja v Sloveniji
		ANG	Geographical Perspectives on the Knowledge Society in Slovenia
	Opis	SLO	Analize regionalnih inovacijskih sistemov in njihovega prispevka h gospodarski rasti so v znanstveni literaturi že dobro uveljavljene. Ustvarjalne socialne skupine imajo nedvoumen učinek na regionalni razvoj. V prispevku analiziramo prostorsko razprostranjenost družbe znanja s pomočjo ustvarjalnih poklicev v Sloveniji. Ključna ugotovitev je, da so elementi družbe znanja in ustvarjalnih poklicev neenakomerno razporejeni. Z najvišjimi deleži posebej izstopajo zaposlitvena središča nacionalnega pomena in okoliške obmestne občine v nastajajočih se mestnih regijah.

		Območja z visokim deležem ustvarjalnih poklicev so bolj inovativna in njihov ekonomski in družbeni razvoj je uspešnejši.
	ANG	The article analyzes the spatial dispersion of creative occupations in various municipalities in Slovenia. The main conclusion, which can be drawn from the article, is the very uneven distribution of creative occupations, which are most dominant in national employment centres and suburban areas of city regions. Creative social groups undoubtedly represent a strong impact on the regional development, which is seen through GDP per capita. The areas with higher levels of creative occupations are more innovative and their social and economic development more dynamic. The analyses also show a positive correlation between the share of employed people in creative occupations and innovativeness based on the average number of patents per capita.
Šifra	B.04	Vabljen predavanje
Objavljeno v	Georitem, 19. Ljubljana: Založba ZRC, 2012. 79 str., ilustr., zvd. ISBN 978-961-254-373-0	
Tipologija	2.01	Znanstvena monografija

9. Drugi pomembni rezultati projektne skupine⁸

KER MI E-OBRAZEC, KLJUB URGENCAM NE OMOGOČA NAVEDBE VSEH ZAHTEVANIH DOSEŽKOV V TČ.7 IN 8, SEM ZATO PRISILJEN V PRIPONKI PODATI SEZNAM RELEVANTNIH DOSEŽKOV V OKVIRU PROJEKTA (vir: COBISS)!!

Vodja projekta projekta je bil član vladnega strateškega sveta za decentralizacijo in regionalizacijo.

Prof. dr. Marjan Ravbar, geografija, ZRC : Radio Slovenija : III. program : Ars program : oddaja Podobe znanja. Ljubljana, 22. 4. 2011. <http://tvslo.si/predvajaj/prof-dr-marjan-ravbar-geografija-zrc/ava2.103344264/>. [COBISS.SI-ID 32563757]

Izgubljamost enostavna delovna mesta, več pa je zahtevnih zaposlitev : gospodarska kriza in trg delovne sile 2008-2010. Delo (Ljubl.), 12. sep. 2011, leto 53, št. 211, str. 30-31, ilustr., zvd. [COBISS.SI-ID 33014061]

Vloga "sivih celic" pri spodbujanju konkurenčnosti v regionalnem razvoju Slovenije. Zlati kamen, Maj 2011, str. 52-53, zvd. [COBISS.SI-ID 32755245]

Znanje kot družbena vrednota - izziv za Dolenjsko : [vabljen predavanje na posvetu "Ekoremediacije v Jugovzhodni Sloveniji", Novo mesto, 30. maj 2012]. Novo mesto, 2012. [COBISS.SI-ID 34214445]

Znanje kot družbena vrednota : človeški viri in regionalni razvoj v Sloveniji : [vabljen predavanje na srečanju v zvezi s posodobitvijo kurikularnega procesa na OŠ in GIMN, org. Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 23. nov. 2012]. Slovenjska Bistrica. http://www.zrss.si/pdf/181112115659_druzba_znanja_-_november_2012.pdf. [COBISS.SI-ID 34934573]

Znanje kot družbena vrednota : človeški viri in regionalni razvoj v Sloveniji : [vabljen predavanje na srečanju v zvezi s posodobitvijo kurikularnega procesa na OŠ in GIMN, org. Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 16. nov. 2012]. Postojna. http://www.zrss.si/pdf/181112115659_druzba_znanja_-_november_2012.pdf. [COBISS.SI-ID 34934317]

10. Pomen raziskovalnih rezultatov projektne skupine⁹

10.1. Pomen za razvoj znanosti¹⁰

SLO

Doslej opravljene analize potrjujejo, da imajo ustvarjalne socialne skupine nedvoumen učinek na regionalni razvoj, čeprav bo njihove nedvoumne empirične učinke težko dokazati. V ta namen smo stopnje ustvarjalnih poklicev primerjali še z nekaterimi drugimi socialno-ekonomskimi kazalniki: npr. gospodarsko usmerjenostjo (specializacijo) geografskega okolja,

stopnjo zaposlenosti (v raziskovalnih in tehnološko zahtevnejših dejavnostih), rast podjetništva, naložbe, mobilnost, indeksom javne koristi (public provision index), indeksom kulturnih možnosti/priložnosti (cultural opportunity index), itd. Opravljene analize izkazujejo pozitivno povezanost med deležem v ustvarjalnih poklicih in inovacijsko infrastrukturo, izmerjeno npr. s številom patentov na prebivalca.

Geografska razprostranjenost človeških potencialov je eden ključnih spodbujevalcev ustvarjalnosti in s tem družbenega razvoja. Z njimi so povezani pomembni socialnoekonomski učinki in tudi regionalne disparitete v pokrajini. Osrednja pozornost je namenjena proučevanju temeljnih značilnosti ekonomskogeografske in socialnogeografske preobrazbe družbe, ki ga kot poglavito gibalno modernega družbenega napredka posebej ustvarjalno okolje.

ANG

Previous analyses confirm the fact that creative social groups without doubt have an effect on the regional development, although their empirical effect would be hard to verify. With this reason we will compare the levels of creative occupations with some other socio-economic indicators: the economic specialization of a geographical area, the employment level (regarding research and technologically challenging activities), the growth of business enterprises, investments, mobility, public provision index, cultural opportunity index, etc. Some previous analyses point to the positive correlation between the percentage of creative occupations and the innovative infrastructure, measured with the number of patents per inhabitant.

The geographical extent of human potentials is one of the key stimulators of creativity as well as social development as such. Connected with them are important socio-economic effects as well as regional disparities within the landscape. The main focus was on studying basic characteristics of economic-geographical and socio-geographical transformation of the society, which is, as the main factor of the contemporary social development, represented by the creative environment

10.2. Pomen za razvoj Slovenije¹¹

SLO

Danes so visoko razvite industrijske države na prelomnici, kako vzpostaviti nov ustvarjalen gospodarski sistem. Delovno intenzivne proizvodnje se selijo v območja s cenejšo delovno silo ali pa njihov posel prevzemajo popolnoma avtomatizirani stroji. Delo in kapital ne določata več gospodarskega napredka, pač pa je ustvarjalnost odločujoča gonilna sila gospodarske rasti v visoko razvitih družbah. Človeški viri - ustvarjalni poklici so potencial, ki ga sestavlja celokupna populacija naroda in s svojo poklicno sestavo prispeva k temu potencialu. Znanje pa praviloma ni identično z ustvarjalnostjo.

Preobrazba družbenih procesov, povezanih z dvigom življenjske ravni odločilno zahtevata prevrednotenje družbenih ciljev. Planiranje razvoja v Sloveniji na te nove izzive še ni odgovorilo z ustreznimi ukrepi. Družbeni, gospodarski in poselitveni sistemi so rezultat razvoja bližnje preteklosti (v drugačnih tehnično-tehnoloških in ekonomsko-socialnih možnostih) in odraz sodobnih ekonomskih, socialnih in naravnih pogojev. Čeprav še ne razpolagamo s celovitimi analizami, ki bi objektivno ugotovile, kateri elementi družbeno-prostorske organizacije se v novih razmerah izkazujejo kot problematični in kateri ne, nas številni aktualni procesi opozarjajo, da moramo začeti razmišljati o novih oblikah organizacije pokrajine. Zato imajo temeljne geografske raziskave direktno interdisciplinarno uporabnost v planiranju, zlasti regionalnega razvoja.

Raziskovalni projekt Geografija človeških virov ima zaradi preučevanja sodobnih procesov poleg znanstvenega tudi praktičen pomen. Pomemben je za izobraževanje, saj z njegovo pomočjo lažje razumemo regionalne, politične, kulturne in druge zakonitosti doma in po svetu. Prav zato je preučevanje sodobnih, kompleksnih raziskav Slovenije nujno, saj se z njimi zagotavlja kontinuirana vzgoja kadrov z vključevanjem v domače in mednarodne raziskovalne projekte ter omogoča primerljivost s tujimi pristopi; ustvarjajo se temeljna znanja o kompleksnosti stroke, snovanja lastnih metodoloških pristopov in strokovnih izkušenj pri razreševanju prostorskih problemov na nacionalni in lokalni ravni, zagotavlja se usposobljenost strokovnega kadra za kompleksne aplikativne raziskave. Geografska preučevanja človeških virov nudijo temelje za raziskave sorodnih disciplin (ekonomija, sociologija, ...), pa tudi za spoznavanje in reševanje regionalnih konfliktov, regionalno planiranje, politične odločitve, splošno izobrazbo... Povezanost je najočitnejša pri oblikovanju ciljno naravnane politike oblikovanja načina življenja, regionalne,

prostorske in gospodarske politike ter izobraževalne politike. Sodobne geografske raziskave so povezane s preučevanjem povezanosti med družbenim in gospodarskim razvojem. Na trajnostni razvoj geografi gledamo v kontekstu globalizacije ekonomije in spremljajočih tehnoloških sprememb ter poglobitnih ekonomskih, demografskih, naselbinskih in okoljskih trendov. Ti pa se odražajo ob preučevanju naravnih virov, kulturnih in regionalnih posebnosti, spremembah v sistemu družbenih vrednot ter funkcijske in zmogljivostne učinkovitosti naravnega ravnovesja.

ANG

Today's highly developed industrial countries have reached a turning point about how to establish and maintain a new creative economic system. Work intensive productions are moving to areas with a less costly workforce or their business is completely taken over by automated machines. Work and money don't ensure a higher economic development, seeing that it is the creativity which is the main force of economic growth in developed countries. Human resources or creative occupations are a potential, which is formed by the entire nation's population, which with its occupational structure contributes to this potential. Knowledge is usually not identical with creativity.

The transformation of social processes, related to the raising of the living standards demands a necessary reassessment of social aims. Developmental planning in Slovenia still hasn't responded to these new challenges with appropriate measures. Social, economic and settlement systems are the result of the development in the recent past (within different technical-technological and socio-economic possibilities) and reflect contemporary economic, social and natural conditions. Although we still don't possess the comprehensive results of the analyses, which would objectively determine which elements of socio-spatial organization are in these new circumstances seen as problematic and which are not. Nevertheless numerous current processes draw attention to the fact that we should start thinking about new ways of landscape spatial organization. The proposed basic geographic research will thus provide direct interdisciplinary applicability in planning, especially in the planning of regional development.

The research project »Geography of human resources« has, due to the studying of contemporary processes, along with a scientific also a practical meaning. It contributes significantly to the education, as it leads to better understanding of regional, political, cultural and other principles in Slovenia as well throughout the world. That's also why studying of contemporary and complex research in Slovenia is necessary, as it ensures a continual education of proper workforce with including it in national and international research projects, which also enables the comparison to foreign approaches. This results in establishing the basic knowledge about the complexity of the discipline, of forming individual methodological approaches and professional experience when dealing with spatial issues at the national and local levels, and ensures proper education for the expert workforce for conducting complex applicative research. Geographical studies of human resources represent the basis for further research of related disciplines (economy, sociology, etc.) as well as a basis for acknowledging and dealing with regional conflicts, regional planning, political decision-making, general education, etc. The correlation is most explicit when developing regional, spatial, economic and education policies.

Contemporary geographical research is connected to the studying of the correlation between the social and the economic development. Geographers define sustainable development within the context of economy globalization and the accompanying technological changes, as well as the main economic, demographic, settlement and environmental trends. These trends are seen in studying of natural resources, special cultural and regional features and in the changes within the system of social values as well as in the functional- and capacity efficiency of the natural balance.

11. Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!

Označite, katerega od navedenih ciljev ste si zastavili pri projektu, katere konkretne rezultate ste dosegli in v kakšni meri so doseženi rezultati uporabljeni

Cilj	
F.01	Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin
Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE

	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.03	Večja usposobljenost raziskovalno-razvojnega osebja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.04	Dvig tehnološke ravni	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.05	Sposobnost za začetek novega tehnološkega razvoja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.06	Razvoj novega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.07	Izboljšanje obstoječega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.08	Razvoj in izdelava prototipa	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.09	Razvoj novega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.10	Izboljšanje obstoječega tehnološkega procesa oz. tehnologije	

	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.11	Razvoj nove storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.12	Izboljšanje obstoječe storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.13	Razvoj novih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.14	Izboljšanje obstoječih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.15	Razvoj novega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.16	Izboljšanje obstoječega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.17	Prenos obstoječih tehnologij, znanj, metod in postopkov v prakso	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.18	Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>

	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.19	Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.20	Ustanovitev novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.21	Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.22	Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.23	Razvoj novih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.24	Izboljšanje obstoječih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.25	Razvoj novih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.26	Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.27	Prispevek k ohranjanju/varovanje naravne in kulturne dediščine	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE

	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.28	Priprava/organizacija razstave	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.29	Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.30	Strokovna ocena stanja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.31	Razvoj standardov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.32	Mednarodni patent	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.33	Patent v Sloveniji	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.34	Svetovalna dejavnost	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.35	Drugo	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

Komentar

--

12. Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!
Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja

	Vpliv	Ni vpliva	Majhen vpliv	Srednji vpliv	Velik vpliv	
G.01	Razvoj visokošolskega izobraževanja					
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.03.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.02	Gospodarski razvoj					
G.02.01	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	☐	☐	☐	☐	
G.02.02.	Širitev obstoječih trgov	☐	☐	☐	☐	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	☐	☐	☐	☐	
G.02.04.	Zmanjšanje porabe materialov in energije	☐	☐	☐	☐	
G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	☐	☐	☐	☐	
G.02.07.	Večji delež izvoza	☐	☐	☐	☐	
G.02.08.	Povečanje dobička	☐	☐	☐	☐	
G.02.09.	Nova delovna mesta	☐	☐	☐	☐	
G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	☐	☐	☐	☐	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	☐	☐	☐	☐	
G.02.12.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.03	Tehnološki razvoj					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.02.	Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij	☐	☐	☐	☐	
G.03.04.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.04	Družbeni razvoj					
G.04.01	Dvig kvalitete življenja	☐	☐	☐	☐	
G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja	☐	☐	☐	☐	
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	☐	☐	☐	☐	
G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.04.05.	Razvoj civilne družbe	☐	☐	☐	☐	
G.04.06.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.05.	Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in	☐	☐	☐	☐	

	identitete					
G.06.	Varovanje okolja in trajnostni razvoj	☐	☐	☐	☐	
G.07	Razvoj družbene infrastrukture					
G.07.01.	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.02.	Prometna infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.03.	Energetska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.08.	Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva	☐	☐	☐	☐	
G.09.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	

Komentar

13.Pomen raziskovanja za sofinancerje¹²

	Sofinancer	
1.	Naziv	
	Naslov	
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:	EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:	%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja	Šifra
	1.	
	2.	
	3.	
	4.	
	5.	
Komentar		
Ocena		

14.Izjemni dosežek v letu 2012¹³**14.1. Izjemni znanstveni dosežek**

14.2. Izjemni družbeno-ekonomski dosežek

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni

- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v pisni obliki
- so z vsebino zaključnega poročila seznanjeni in se strinjajo vsi soizvajalci projekta

Podpisi:

*zastopnik oz. pooblaščen oseba
raziskovalne organizacije:*

in

vodja raziskovalnega projekta:

Znanstvenoraziskovalni center
Slovenske akademije znanosti in
umetnosti

Marjan Ravbar

ŽIG

Kraj in datum:

Vavta vas	8.3.2013
-----------	----------

Oznaka prijave: ARRS-RPROJ-ZP-2013/204

¹ Opredelite raziskovalno področje po klasifikaciji FOS 2007 (Fields of Science). Prevajalna tabela med raziskovalnimi področji po klasifikaciji ARRS ter po klasifikaciji FOS 2007 (Fields of Science) s kategorijami WOS (Web of Science) kot podpodročji je dostopna na spletni strani agencije (<http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/sifranti/preslik-vpp-fos-wos.asp>). [Nazaj](#)

² Napišite povzetek raziskovalnega projekta (največ 3.000 znakov v slovenskem in angleškem jeziku) [Nazaj](#)

³ Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja, rezultate in učinke raziskovalnega projekta in njihovo uporabo ter sodelovanje s tujimi partnerji. Največ 12.000 znakov vključno s presledki (približno dve strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

⁴ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikost pisave 11) [Nazaj](#)

⁵ V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega projekta, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega projekta oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine v zadnjem letu izvajanja projekta, napišite obrazložitev. V primeru, da sprememb ni bilo, to navedite. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

⁶ Navedite znanstvene dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Raziskovalni dosežek iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A'' ali A'. [Nazaj](#)

⁷ Navedite družbeno-ekonomske dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Družbeno-ekonomski rezultat iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A'' ali A'.

Družbeno-ekonomski dosežek je po svoji strukturi drugačen kot znanstveni dosežek. Povzetek znanstvenega dosežka je praviloma povzetek bibliografske enote (članka, knjige), v kateri je dosežek objavljen.

Povzetek družbeno-ekonomskega dosežka praviloma ni povzetek bibliografske enote, ki ta dosežek dokumentira, ker je dosežek sklop več rezultatov raziskovanja, ki je lahko dokumentiran v različnih bibliografskih enotah. COBISS ID zato ni enoznačen, izjemoma pa ga lahko tudi ni (npr. prehod mlajših sodelavcev v gospodarstvo na pomembnih raziskovalnih nalogah, ali ustanovitev podjetja kot rezultat projekta ... - v obeh primerih ni COBISS ID). [Nazaj](#)

⁸ Navedite rezultate raziskovalnega projekta iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 7 in 8 (npr. ker se ga v sistemu COBISS ne vodi). Največ 2.000 znakov, vključno s presledki. [Nazaj](#)

⁹ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen projekt, ki je predmet poročanja [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)

¹¹ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)

¹² Rubrike izpolnite / prepisite skladno z obrazcem "izjava sofinancerja" <http://www.arrs.gov.si/sl/progproj/rproj/gradivo/>, ki ga mora izpolniti sofinancer. Podpisan obrazec "Izjava sofinancerja" pridobi in hrani nosilna raziskovalna organizacija – izvajalka projekta. [Nazaj](#)

¹³ Navedite en izjemni znanstveni dosežek in/ali en izjemni družbeno-ekonomski dosežek raziskovalnega projekta v letu 2012 (največ 1000 znakov, vključno s presledki). Za dosežek pripravite diapozitiv, ki vsebuje sliko ali drugo slikovno gradivo v zvezi z izjemnim dosežkom (velikost pisave najmanj 16, približno pol strani) in opis izjemnega dosežka (velikost pisave 12, približno pol strani). Diapozitiv/-a priložite kot prilonko/-i k temu poročilu. Vzorec diapozitiva je objavljen na spletni strani ARRS <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/>, predstavitev dosežkov za pretekla leta pa so objavljena na spletni strani <http://www.arrs.gov.si/sl/analize/dosez/>. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-RPROJ-ZP/2013 v1.00
7B-99-1A-E3-80-BB-A2-7B-20-A4-70-58-DA-5F-AA-3B-7C-A6-C6-AD

MARJAN RAVBAR [07114]

Osebna bibliografija za obdobje 2009-2012 - povezana s projektom

1.01 Izvirni znanstveni članek

1. RAVBAR, Marjan. The role of creativity in geographic studying of human resources in Slovenia. V: ZORN, Matija (ur.), CIGLIČ, Rok (ur.), PERKO, Drago (ur.). *Geographical tidbits from Slovenia : special issue on the occasion of the 32nd International Geographical Congress in Cologne*, (Geografski vestnik, 84, 1). Ljubljana: Association of Slovenian Geographers = Zveza geografov Slovenije, 2012, str. 199-207, zvd. http://zgs.zrc-sazu.si/Portals/8/Geografski_vestnik/vestnik-84-1-ravbar.pdf. [COBISS.SI-ID 34509357], [Scopus do 31. 10. 2012: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0, normirano št. čistih citatov (NC): 0]

OPIS:

Na poti v družbo znanja pridobiva ustvarjalnost vedno večji pomen. Pod ustvarjalnostjo razumemo sposobnost uspešnega prenosa novih razpoložljivih znanj v prakso. V prispevku s pomočjo sodobnih kriterijev analiziramo prihodnjo sposobnost slovenskih mest in regij za zagotavljanje uspešnega razvoja. V ta namen smo oblikovali sistem vrednotenja za merjenje razprostranjenosti ekonomske uspešnosti: to so kazalniki tehnološkega razvoja, človeških virov (ustvarjalnosti) in tolerantnosti. Sodelovanje mest/regij in konkurenčnost sta dve plati iste medalje. To je v primerih majhnih mest, kakršna so v Sloveniji z razvojnega vidika še posebej pomembno. Poleg prizadevanj po sodelovanju so v razmerah globalizacije vedno bolj pogostejše tudi ideje po tekmovalnosti. Pod pritiski uravnotežene tekmovalnosti raste pomen sodelovanja. Presečne povezave med sodelovanjem in tekmovalnostjo mest so tesne pri čemer jim je skupni imenovalac ustvarjalnost. Konkurenca je torej odločujoči dejavnik za regionalno kooperacijo znotraj in med mestnimi regijami – zlasti v obmejnih območjih.

Ključna ugotovitev gornje analize je, da so ustvarjalni poklici neenakomerno razporejeni. Koncentracija ustvarjalne populacije je osredotočena le v določenih mestnih aglomeracijah, ki od tod izžarevajo tehnične in družbene inovacije in na ta način ustvarjajo nove zarodke gospodarske rasti. Ustvarjalna mesta so v določeni meri inkubatorji prihodnjega razvoja. Primerjave s stopnjo bruto dodane vrednosti na prebivalca to potrjujejo. Območja z visokim deležem ustvarjalnih poklicev so tudi bolj inovativna in njihov ekonomski in družbeni razvoj je bolj dinamičen. Opravljene analize izkazujejo še pozitivno povezanost med deležem v ustvarjalnih dejavnostih zaposlenih prebivalcev in inovativnostjo, izmerjeno s številom patentov na prebivalca.

Creativity is gaining in its importance in relation to knowledge. Creativity could be defined as the capability of a successful transfer of new available knowledge into practice. The article, with the help of modern criteria, analyzes future possibilities of Slovene cities and regions for establishing and enabling a successful development. With this reason a system of evaluation was formed, to secure measuring of the distribution of economic success, which includes: the factors of technological development, human resources (creativity) and tolerance. The cooperation and the competitiveness of cities and regions are two sides of the same coin. This is the case regarding smaller towns, which are in the case of Slovenia of great importance for further development. The state of globalization involves the tendencies of cooperation and also the rising tendencies of competitiveness. The importance of cooperation is growing under the pressures of balanced competitiveness. Intervening connections between the cooperation and competitiveness of cities are tight, including the common factor of creativity. The competitiveness is a significant factor for regional cooperation within and between city regions – mainly in near-borders areas.

The main conclusion of the article at hand is the uneven distribution of creative occupations. The creative population is mainly concentrated in certain city agglomerations, which are centres of technical and social innovativeness, from where further economic development derives. Creative cities are in a way incubators of future progress. GDP per capita confirms this statement. The areas with higher levels of creative occupations are more innovative and their social and economic development more dynamic. The analyses show a positive correlation between the share of employed people in creative occupations and innovativeness, based on average number of patents per capita.

2. RAVBAR, Marjan. Znanje kot družbena vrednota - človeški viri in regionalni razvoj v Sloveniji. *IB rev. (Ljubl., Tisk. izd.)*. [Slovenska izd.], 2012, letn. 46, št. 2, str. 17-29, zvd., graf. prikazi. http://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/publikacije/ib/2012/IB02-12splet.pdf#page=17. [COBISS.SI-ID 34605613]
3. RAVBAR, Marjan. Creative social groups in Slovenia : contribution to geographic studying of human resources = Ustvarjalne socialne skupine v Sloveniji : prispevek h geografskemu proučevanju človeških virov. *Acta geogr. Slov.*, 2011, letn. 51, št. 2, str. 293-318, ilustr. <http://giam.zrc-sazu.si/sites/default/files/ags51204.pdf>, doi: [10.3986/AGS51204](https://doi.org/10.3986/AGS51204). [COBISS.SI-ID 33382189], [JCR, WoS do 13. 2. 2013: št. citatov (TC): 2, čistih citatov (CI): 2, normirano št. čistih citatov (NC): 1, Scopus do 24. 10. 2012: št. citatov (TC): 2, čistih citatov (CI): 2, normirano št. čistih citatov (NC): 1]

OPIS:

Na poti v družbo znanja dobiva vedno večji pomen ustvarjalnost. Preučevanje teh izredno kompleksnih razsežnosti in njihovih daljnosežnih posledic na gospodarski in vseobsežni družbeni razvoj je bilo doslej v raznih družboslovnih vedah osvetljeno z različnih zornih kotov. Preobrazbi pokrajine zaradi vplivov ustvarjalnosti, kot ene izmed pomembnih sestavin pri strukturnih spremembah v sodobni družbi, se je doslej v sodobni slovenski geografiji namenjal premalo pozornosti.

Pričujoči prispevek je prvi poskus utemeljitve nekaterih geografsko–razvojnih dejavnikov, ki jih spodbujajo različne oblike ustvarjalnosti človekove aktivnosti. Geografska razprostranjenost človeških potencialov je eden ključnih spodbujevalcev ustvarjalnosti in s tem družbenega razvoja. Z njimi so povezani pomembni socialnoekonomski učinki in tudi regionalne disparitete v pokrajini. Na nekatere smo s kritičnim raziskovalnim pristopom poskušali odgovoriti, hkrati pa smo želeli odpreti nove razsežnosti v družbeni geografiji, kot izziv za nadaljevanje poglobljenih raziskav.

Uvodni del razprave je namenjen geografskim vidikom ustvarjalnosti v globaliziranem svetu, spremenjeni paradigmi o razvojnih gibalnih napredka in odpiranju novih, sodobnih geografskih vsebin. Osrednjo pozornost namenjamo temeljnim značilnostim ekonomsko in socialnogeografske preobrazbe družbe, ki jo kot poglavito gibalno modernega družbenega napredka posebej ustvarjalno okolje. Z njim je povezana konkurenčnost obsežnih geografsko homogenih območij v razmerah globalizacije in poudarjene vloge ustvarjalnega okolja kot temeljnih sodobnih razvojnih gibal. V razpravi namenjamo pozornost tudi prostorskim vplivom in posledicam konkurenčnosti, zlasti "novi terciarizaciji", ter geografskim razsežnostim ustvarjalnosti. Soočamo se še z razporeditvijo ustvarjalnih potencialov ter z njihovimi učinki v tehnološkem razvoju, kot razvojnega pospeševalca konkurenčnosti. Zaradi spremenjenih razmer se preobražajo funkcionalne delitve opremljenosti mest z družbeno infrastrukturo, ki je neobhodna za obstoj ustvarjalnega okolja, še zlasti pri gospodarskih povezavah, pospeševanju raziskovanja in komplementarnih dejavnostih. V nadaljevanju opozarjamo na povezanost raziskovanja z ekonomskim napredkom. Posebno poglavje namenjamo uveljavljanju konceptov družbe znanja, tako imenovanim primerom dobre prakse, ter priporočenim načelom součinkovanja med sodelovanjem in tekmovalnostjo različnih geografsko zaključenih območij, na primer mestnimi regijami. Zaključna poglavja so namenjena analitični predstavitvi stopnje ustvarjalnosti ter njene prostorske razprostranjenosti v Sloveniji, pomenu inovacij, družbenega in človeškega kapitala ter priložnostim, ki jih v skrbi za razvoj ustvarjalnosti ponujajo sodobni izzivi v združeni Evropi.

Creativity is gaining in its importance within the knowledge society. Studying these complex dimensions and their long-term consequences for the economic and social progress was the object of abundant social studies in the past. But the transformation of the landscape due to creative influences, as one of the most important factors regarding structural changes in modern society, is not well represented in Slovenian geographical researches. The booklet at hand is the first attempt of establishing some geographical–developmental factors, which are encouraged by various forms of creative human activities. The geographical dispersion of human potentials is one of the key generators of creativity and social development. Some important socioeconomic effects and regional disparities in the region are also in correlation with the aforementioned factors. We will try to explain some of them within a critical research view and within the form of the available space and on the other hand also show some new dimensions of social geography as a way of challenging future detailed discussions.

The introductory part of the discussion focuses primarily on the geographical aspects of creativity in the globalized world and the changed paradigm about developmental factors of progress and developing new, contemporary geographical contents. The main focus is on the basic characteristics of economic and socio-geographical transformation of the society, which is embodied by the creative environment as the main factor of modern social progress. In correlation with aforesaid characteristics is also the competitiveness of vast geographically united areas in the setting of globalisation and the established role of creative environment as the main modern developmental factor. Within the creative environment the main focus is made on spatial influences and consequences of competitiveness, mostly by "the new tertiarisation" and the geographical aspects of creativity. We tackle the distribution of creative potentials and their effects on the technological progress as developmental accelerator of competitiveness. The altered conditions consequently influence the functional dispersion of furnishing cities with social infrastructure, which is necessary for the existence of creative environment, especially with economic links, accelerating of research and complementary activities. Furthermore, we want to show the correlation between research and economic progress. A special chapter focuses on establishing concepts of the society of knowledge (case studies) and on the recommended concept of coinciding between the cooperation and competitiveness among geographical areas, e. g. city regions. Final chapters are focused on analytical representation of the level of creativity and its spatial dispersion in Slovenia, on the meaning of innovativeness, on the social and human capital and the possibilities offered to us by modern challenges in the united Europe.

4. RAVBAR, Marjan. Economic geographical assessment of investments : a development factor in regional development = Ekonomsko geografsko vrednotenje naložb : razvojni dejavnik v regionalnem razvoju. *Acta geogr. Slov.*, 2009, letn. 49, št. 1, str. 143-178, ilustr., zvd., graf. prikazi. <http://giam.zrc-sazu.si/sites/default/files/ags49105.pdf>, doi: [10.3986/AGS49105](https://doi.org/10.3986/AGS49105). [COBISS.SI-ID [30594093](https://www.cobiss.si/urn:nbn:si:coibis:30594093)], [JCR, WoS do 13. 2. 2013: št. citatov (TC): 4, čistih citatov (CI): 3, normirano št. čistih citatov (NC): 3, [Scopus](https://scopus.com/search/form.do) do 24. 10. 2012: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 2, normirano št. čistih citatov (NC): 2]
a. Opis v obrazcu!!
5. RAVBAR, Marjan. Ustvarjalnost in naložbe - razvojni dejavniki v regionalnem razvoju Slovenije. *IB rev. (Ljubl., Tisk. izd.)*. [Slovenska izd.], 2009, letn. 43, št. 2, str. 5-23, zvd., graf. prikazi. [COBISS.SI-ID [30342445](https://www.cobiss.si/urn:nbn:si:coibis:30342445)]
6. RAVBAR, Marjan. Economic geographical assessment of investments : a development factor in regional development = Ekonomsko geografsko vrednotenje naložb : razvojni dejavnik v regionalnem razvoju. *Acta*

geogr. Slov., 2009, letn. 49, št. 1, str. 143-178, ilustr., zvd., graf. prikazi. <http://giam.zrc-sazu.si/sites/default/files/ags49105.pdf>, doi: [10.3986/AGS49105](https://doi.org/10.3986/AGS49105). [COBISS.SI-ID [30594093](#)]

1.04 Strokovni članek

1. RAVBAR, Marjan. Vloga "sivih celic" pri spodbujanju konkurenčnosti v regionalnem razvoju Slovenije. *Zlati kamen*, Maj 2011, str. 52-53, zvd. [COBISS.SI-ID [32755245](#)]
2. RAVBAR, Marjan. Notranje migracije v Sloveniji, Ustvarjalnost in migracije. *Socialni razgledi ...*, str. 100-103, zvd. [COBISS.SI-ID [29773613](#)]

1.08 Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci

1. RAVBAR, Marjan. Naložbe in ustvarjalnost: geografska analiza razvojnih dejavnikov v Pomurju. V: KIKEC, Tatjana (ur.). Pomurje, trajnostni regionalni razvoj ob reki Muri, 20. zborovanje slovenskih geografov, Ljutomer - Murska Sobota, 26.-28. marec 2009. *Pomurje : trajnostni regionalni razvoj ob reki Muri : zbornik*. 1. izd. Ljubljana: Zveza geografov Slovenije; Murska Sobota: Društvo geografov Pomurja, 2009, str. 273-283. [COBISS.SI-ID [29698093](#)]

1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci

1. RAVBAR, Marjan. Znanje kot družbena vrednota : izziv za Dolenjsko : (pogled geografa in regionalnega planerja). V: VOVK KORŽE, Ana (ur.). *Trajnostni razvoj Jugovzhodne Slovenije z ekoremediacijami : posvet*. Maribor: Inštitut za promocijo varstva okolja, 2012. [COBISS.SI-ID [34583341](#)]
2. RAVBAR, Marjan. Naložbe in ustvarjalnost: geografska analiza razvojnih dejavnikov v Pomurju = Investments and creativity: geographical analysis of development factors in Pomurje. V: KIKEC, Tatjana (ur.). *Pomurje : trajnostni regionalni razvoj ob reki Muri : zbornik povzetkov*. Ljubljana: Zveza geografov Slovenije; Murska Sobota: Društvo geografov Pomurja, 2009, str. 51. [COBISS.SI-ID [29697581](#)]

1.22 Intervju

1. RAVBAR, Marjan. Regije in ustvarjalni poklici. *Uspeh*, mar. 2012, št. 15, str. 4, ilustr. [COBISS.SI-ID [33901613](#)]

MONOGRAFIJE IN DRUGA ZAKLJUČENA DELA

2.01 Znanstvena monografija

1. RAVBAR, Marjan, KOZINA, Jani, : *Geografski pogledi na družbo znanja v Sloveniji*, (Georitem, 19). Ljubljana: Založba ZRC, 2012. 79 str., ilustr., zvd. ISBN 978-961-254-373-0. [COBISS.SI-ID [261983488](#)]
a. Opis v obrazcu!!
2. RAVBAR, Marjan, *Razvojni dejavniki v Sloveniji - ustvarjalnost in naložbe*, (Georitem, 9). Ljubljana: Založba ZRC, 2009. 139 str., ilustr., zvd., graf. prikazi. ISBN 978-961-254-108-8. [COBISS.SI-ID [243520256](#)]

OPIS

Analize regionalnih inovacijskih sistemov in njihovega prispevka h gospodarski rasti so v svetovni znanstveni literaturi že dobro uveljavljene. Nenazadnje lahko v sodobnih teorijah in empiričnih raziskavah najdemo jasne dokaze o tesni medsebojni povezanosti tehnološkega napredka, ustvarjalnih človeških virov, tolerantnosti in investiranja kapitala, pri čemer so investicije zgolj odsev ter temeljni, ne pa tudi zadostni pogoj k uravnavanju razvojnih spodbud. Kapital, povezan z investicijskimi aktivnostmi, je skupaj z naravnimi (surovine) in človeškimi (delo, znanje in informacije) viri eden izmed ključnih dejavnikov gospodarskega napredka. V sodobnosti so nove oblike investicij praviloma neposredno povezane z izobrazbeno strukturo prebivalstva v določenem okolju, torej z znanjem. Naložbene aktivnosti se torej ne pojavljajo povsod istočasno in enakomerno, marveč določene oblike investicij, praviloma večjih vrednosti, pronicajo zgolj iz določenih inovacijskih središč. To v številnih obsežnejših območjih, ki tudi v majhni Sloveniji običajno z velikim številom kazalnikov sodijo med manj razvita, zastruje njihov izhodiščni razvojni položaj. V tem pogledu se nove investicije običajno identificirajo z novimi znanji, najpogosteje z novimi proizvodi, iznajdbami ter novimi tehnološkimi ali organizacijskimi pristopi. Tako je z investiranjem – ob kapitalu – tesno povezana zlasti vloga ustvarjalnih poklicev, ki ključno prispevajo h gospodarskem razvoju. Kopičenje ali pomanjkanje naložbenih aktivnosti v izbranih okoljih je pogosto zgolj posledica številnih dejavnikov, kjer se socialnoekonomska diferenciacija v pokrajini zrcali v spremenjenih lokacijskih dejavnikih; njene prednosti ali slabosti lahko prispevajo tudi k nastanku novih socialnih in regionalnih neenakosti.

Geografska analiza ustvarjalnosti in naložb kot pomembnih razvojnih dejavnikov je pokazala, da je njuna razporeditev skoraj identična. Kaže izrazito koncentracijo v osrednjeslovenski razvojni regiji, kjer so realizirali dve petini investicij, tu pa je tudi skoraj polovica vseh delovnih mest v ustvarjalnih poklicih v Sloveniji, čeprav v tej regiji prebiva le četrtnina ljudi v državi in je v njej 32 % delovnih mest. Zaradi te izjemne koncentracije je v vseh ostalih razvojnih regijah delež investicij in ustvarjalnih poklicev v primerjavi s številom prebivalstva pod državnim povprečjem. Skoraj trikrat manj (le 13 %) jih je v Podravju, nato pa po številu in deležih sledijo savinjska, dolenska in gorenjska razvojna regija, pri čemer dolenska izkazuje izrazit primanjkljaj med tako imenovanimi ustvarjalnimi poklici. Okrog 5 % investicij in ustvarjalnih poklicev je še v obalno-kraški regiji in goriški razvojni regiji. V preostalih razvojnih regijah se njihov delež giblje med 1 in 3 %.

Global scientific literature widely deals with analysis of regional innovative systems and their contribution to economic growth. Modern theories and empirical researches indicate strong correlation between the technical progress, creative human resources, toleration and capital investments. New investments are basic but not sufficient condition for

balancing the developmental stimulation. Capital, linked with investment activities, natural (material) resources and human resources (work, knowledge, information) are main driving forces of the economic progress. New forms of investments today are strongly connected with population educational structure and knowledge, therefore investments do not occur everywhere, simultaneously and equally. Some forms of investments, especially the most extensive ones, originate from already established innovative centres, consequently the less developed areas (which cover the greater part of the territory) continually suffer from unprivileged starting-point. New investments usually coincide with new knowledge in the form of new products, innovations, new technological and organizing solutions. Capital therefore strongly intertwines with creative social groups, which undoubtedly have an impact on regional development. Accumulation or lack of investments in certain area is often the result of numerous factors: socio-economic differentiation, local factors changes, regional disparities and others.

Geographical analysis of both investments and creativity in Slovenia indicated almost identical distribution: strong concentration in Osrednjeslovenska development region with the two fifths of total Slovenian investments and more than half of all employments in creative professions but only a quarter of Slovenian population and 32 % of all employments. This imbalance is resulting in under-average level of investment activities and "creative" employments in the rest of the Slovenian regions. In Podravje development region the level is three times lower (13 %), following by Savinjska, Dolenjska and Gorenjska development regions. Particularly Dolenjska development region shows distinctive deficit in the number of creative employments. In Obalno-kraška and Goriška development regions the rate of investments and creative employments is 5 %, in the rest of the development regions this share is between 1 and 3 %.

IZVEDENA DELA (DOGODKI)

3.11 Radijski ali TV dogodek

27. RAVBAR, Marjan. Prof. dr. Marjan Ravbar, geografija, ZRC : Radio Slovenija : III. program : Ars program : oddaja Podobe znanja. Ljubljana, 22. 4. 2011. <http://tvslo.si/predvajaj/prof-dr-marjan-ravbar-geografija-zrc/ava2.103344264/>. [COBISS.SI-ID 32563757]

3.15 Prispevek na konferenci brez natisa

1. RAVBAR, Marjan. Družba znanja : [prispevek na 2. posvetovanju "Inovativni pristopi k regionalnemu razvoju Bele krajine, Dolenjske, Kočevsko-Ribniškega in Posavja - Ustvarjanje čezmejne regije odličnosti", Podjetniški inkubator Podbreznik, Novo mesto, 26. mar. 2012]. Novo mesto, 2012. [COBISS.SI-ID 33939757]

3.16 Vabljen predavanje na konferenci brez natisa

1. RAVBAR, Marjan. Znanje kot družbena vrednota - izziv za Dolenjsko : [vabljen predavanje na posvetu "Ekoremediacije v Jugovzhodni Sloveniji", Novo mesto, 30. maj 2012]. Novo mesto, 2012. [COBISS.SI-ID 34214445]
2. RAVBAR, Marjan. Znanje kot družbena vrednota : človeški viri in regionalni razvoj v Sloveniji : pogled geografa in regionalnega planerja : [vabljen predavanje na srečanju v zvezi s posodobitvijo kurikularnega procesa na OŠ in GIMN, org. Zavod Republike Slovenije za šolstvo, Srednja šola Slovenska Bistrica, 23. nov. 2012]. Slovenska Bistrica, 2012. http://www.zrss.si/pdf/18112115659_druzba_znanja_-_november_2012.pdf. [COBISS.SI-ID 34934573]
3. RAVBAR, Marjan. Znanje kot družbena vrednota : človeški viri in regionalni razvoj v Sloveniji : pogled geografa in regionalnega planerja : [vabljen predavanje na srečanju v zvezi s posodobitvijo kurikularnega procesa na OŠ in GIMN, org. Zavod Republike Slovenije za šolstvo, Šolski center Postojna, 16. nov. 2012]. Postojna, 2012. http://www.zrss.si/pdf/18112115659_druzba_znanja_-_november_2012.pdf. [COBISS.SI-ID 34934317]
4. RAVBAR, Marjan. Sive celice v funkciji regionalnega razvoja : [vabljen predavanje na 5. dnevih občin in srečanju županov "Zlati kamen", Kongresni center Brdo, Brdo pri Kranju 26. maj 2011]. Predoslje, 2011. [COBISS.SI-ID 32697901]

Mentor pri doktorskih disertacijah

1. MESEC, Staša. Ekonomsko-geografske metode vrednotenja učinkovitosti strukturnih skladov v Republiki Sloveniji : doktorska disertacija. Koper: [S. Mesec], 2011. IX, 278 str., ilustr., preglednice. <http://share.upr.si/fhs/PUBLIC/doktorske/Mesec-Stasa.pdf>. [COBISS.SI-ID 259645696]

Komentor pri doktorskih disertacijah in član komisije za zagovor

1. BERDAVS, Janez. Urbanizacija, meje in trajnostni razvoj : primer Mestne občine Koper : doktorska disertacija. Koper: [J. Berdavs], 2010. 370 str., ilustr., tabele. <http://share.upr.si/fhs/PUBLIC/doktorske/Janez-Berdavs.pdf>. [COBISS.SI-ID 251584000]
2. BOLE, David. Geografske razsežnosti ekonomske preobrazbe slovenskih mestnih naselij : doktorska disertacija. Ljubljana: [D. Bole], 2009. V, 307 f., ilustr., preglednice. [COBISS.SI-ID 239329024]
3. RAZPOTNIK VISKOVIĆ, Nika. Vloga mešanih kmetij v gospodarski, okoljski in prostorski preobrazbi obmestij : doktorska disertacija = The role of part-time farms in the economic, environmental and spatial transformation of the urban fringe : doctoral thesis. Ljubljana: [N. Razpotnik Visković], 2012. XVI f., 182 str., 42 slik, 41 preglednic, 8 fotogr. http://drugg.fgg.uni-lj.si/3830/1/IPUN_0225_Razpotnik.pdf. [COBISS.SI-ID 5864033]

Mentor pri magistrskih delih

1. KOVAČIČ, Alenka. *Načrtovanje poselitve in gospodarskih območij v teoriji in praksi : geografska izhodišča za pripravo občinskega prostorskega načrta občine Divača : magistrsko delo*. Koper: [A. Kovačič], 2009. VII, 229, V f., ilustr., zvd. <http://share.upr.si/fhs/PUBLIC/magistrske/Kovacic-Alenka.pdf>. [COBISS.SI-ID [512500096](#)]

Mentor pri diplomskih delih

- POTOKAR, Katja. *Razvojni problemi podeželja na primeru krajevne skupnosti Dovje-Mojstrana : diplomsko delo*. Koper: [K. Potokar], 2012. 51 f., [3] f. uvez. pril., ilustr., tabele, graf. prikazi. <http://share.upr.si/fhs/PUBLIC/diplomske/Potokar-Katja.pdf>. [COBISS.SI-ID [512832128](#)]
- RIFELJ, Nina. *Staranja [!] prebivalstva in geografski vidiki domov za ostarele : (primerjava Novo mesto/Koper) : diplomsko delo*. Koper: [N. Rifelj], 2012. 77 f., ilustr., graf. prikazi. <http://share.upr.si/fhs/PUBLIC/diplomske/Rifelj-Nina.pdf>. [COBISS.SI-ID [512900992](#)]
- IVANŠEK, Simon. *Geografska analiza prostorskih potencialov in usmeritve za nadaljnji razvoj občine Hrastnik : diplomsko delo*. Koper: [S. Ivanšek], 2011. 142 f., ilustr., tabele. <http://share.upr.si/fhs/PUBLIC/diplomske/Ivansek-Simon.pdf>. [COBISS.SI-ID [512779904](#)]
- REMEC, Metod. *Geografski vidiki preobrazbe obalnega območja med Koprom in Izolo v luči načrtovanih prometnih ureditev : diplomsko delo*. Koper: [M. Remec], 2011. 103 f., ilustr., graf. prikazi. <http://share.upr.si/fhs/PUBLIC/diplomske/Remec-Metod.pdf>. [COBISS.SI-ID [512692096](#)]
- OGOREVC, Aleš. *Preobrazba mestne podobe Ljubljane z javnimi zavodi po letu 2007 : diplomsko delo*. Koper: [A. Ogorevc], 2010. 97 f., graf. prikazi, tabele. <http://share.upr.si/fhs/PUBLIC/diplomske/Ogorevc-Ales.pdf>. [COBISS.SI-ID [512611968](#)]
- MATKOVIČ, Jerneja. *Prostorska problematika romskih naselij v Mestni občini Novo mesto : diplomsko delo*. Koper: [J. Matkovič], 2010. 78 f., ilustr., graf. prikazi, zvd. <http://share.upr.si/fhs/PUBLIC/diplomske/Matkovic-Jerneja.pdf>. [COBISS.SI-ID [512654720](#)]

Mentor pri diplomskih delih (bolonjski študij 1. stopnje)

- MARC, Tina. *Geografska analiza prostorskega razvoja mesta Ajdovščina med leti 2000 in 2010 na podlagi občinskega prostorskega načrta : zaključno delo*. Koper: [T. Marc], 2011. 60 f., ilustr., graf. prikazi, tabele. [COBISS.SI-ID [512778880](#)]
- CENCIČ, Petra. *Razvoj nakupovalnih središč v Ljubljani - na primeru BTC-ja in Rudnika : zaključno delo*. Koper: [P. Cencič], 2010. 54 f., ilustr., graf. prikazi. [COBISS.SI-ID [512635776](#)]
- SKUBIN, Iris. *Razvoj turizma v občini Brda : zaključno delo*. Koper: [I. Skubin], 2010. 59 f., ilustr., zvd., graf. prikazi. [COBISS.SI-ID [512636800](#)]
- BREČKO, Alja. *Stanje in možnosti razvoja Pomurske regije : zaključno delo*. Koper: [A. Brečko], 2010. 43 f., ilustr., graf. prikazi, tabele. [COBISS.SI-ID [512634752](#)]
- PAVLIČ, Marko. *Vidiki razvoja turistične infrastrukture v Goriški razvojni regiji v programskem obdobju 2007 - 2013 : zaključno delo*. Koper: [M. Pavlič], 2010. 62 f., ilustr., zvd. [COBISS.SI-ID [512634496](#)]